

☒ Aplinkos apsaugos agentūrai

☐ Lietuvos geologijos tarnybai

☐ Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

(reikiamą langelį pažymėti X)

ŪKIO SUBJEKTO APLINKOS MONITORINGO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:

1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)
fizinis asmuo, vykdomas ūkinę veiklą

☒

☐

☐

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas
UAB „Agaras“	154742821

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.
Biržų r.	Balandiškių k.	Agaro	5		

1.5. ryšio informacija

telefono Nr.	fakso Nr.	el. paštas
+370 450 59339		info@agaras.lt

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas					
UAB „Agaras“ biodujų jėgainė					
adresas					
savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.
Biržų r.	Balandiškių k.	Agaro	5		

3. Trumpas ūkinės veiklos objekte vykdomos veiklos aprašymas, nurodant taršos šaltinius, juose susidaranti teršalus ir jų kiekį, galimą poveikio aplinkai pobūdį.

Jėgainėje biodujos (2,52 mln. Nm³/m.) išgaunamos fermentuojant vidutiniškai 97,78 t/d įvairių biologiškai skaidžių atliekų ir medžiagų. Biodujos deginamos kogeneratoriuose 2 vnt. po 400 kW galios. Per metus pagaminama 6424 MWh elektros energijos ir 6392 MWh šiluminės energijos.

Atvežtos atliekos nėra laikomos iki panaudojimo, jos iš karto supilamos į biodujų jėgainės patalpose esančias uždaras talpas ir tiekiamos apdorojimui. Į UAB „Agaras“ biodujų jėgainę priimamos tik iki reikiamo dydžio susmulkintos atliekos ir biodujų jėgainėje jos nesmulkinamos. Į pasterizatorius (2 vnt. po 8 m³ talpos) tiekiami: iš kitų skerdyklų atvežti II ir III kategorijos ŠGP, mėšlas, kai neturima duomenų apie gyvulių sergamumą arba tikėtiną kitą biologinį pavojų, savo skerdykloje susidarantys visi II kategorijos ŠGP. Pasterizatoriuose visi II ir III kategorijos ŠGP apdorojami 70 °C temperatūroje 60 min. prie 3 atm. slėgio.

Smulkintos pasterizuotos ir nepasterizuotos atliekos išpilamos į buferines talpas, iš kurių pagal receptūrą porcijomis tiekiamos į maišymo-hidrolizės talpą, kurioje hidrolizuojamos. Iš sumaišymo-hidrolizės talpos paruoštas mišinys pumpuojamas į fermentatorius, 2 vnt. Fermentatoriuose technologinio proceso metu palaikoma 39 °C temperatūra. Čia iš organinių medžiagų, veikiant anaerobinėms bakterijoms, susidaro biudujos. Toliau biudujos tiekiamos į vidaus degimo variklius (kogeneratorius), kurie suka 2 vnt. po 400 kW galios elektros generatorius. Vidaus degimo variklių cilindruose degant dujoms išsiskiria šiluma. Variklių išmetimo vamzdžiais išmestos iki 450 °C temperatūros įkaitusios dujos nukreipiamos į garo utilizatorių, kuris gamina garą. Po to garas paduodamas į pasterizavimo įrenginius. Variklių blokuose yra aušinimo „marškiniai“, kuriais cirkuliuoja aušinimo skystis, jo temperatūra siekia iki 100 °C. Šios šilumos perteklius per šilumokaičius tiekiamas į įmonės termofikacinio vandens komunikacijas ir naudojamas patalpų šildymui, bioreaktorių šildymui ir karšto vandens šildymui gamybos bei buities reikmėms.

Biudujų jėgainė dirba ištisus metus. Kurą deginantys įrengimai – kogeneratoriai - gali būti stabdomi tik tai jų periodiniams aptarnavimams (žvakių, tepalų keitimui) ar įvykus įrenginio gedimams. Vidaus degimo varikliai pilnu našumu veikia iki 8030 valandų per metus. Avarinių atveju, sugedus kogeneratoriams arba sutrikus skirstomųjų elektros tinklų darbui, biudujos kaupiamos virš biomasės, dviejų sluoksnių kupole - biudujų saugykloje, kurioje sumontuoti dujų lygio indikatoriai. Tokiu būdu išvengiama nepageidaujamo deguonies patekimo. Siekiant išvengti nepageidaujamo slėgio santykio (viršslėgio ir sumažinto slėgio), saugyklose instaliuotas apsauginis viršslėgio vožtuvas. Žvakėje (t.š. 004) sudeginamos nekokybiškos biudujos proceso paleidimo pradžioje. Vėliau deginamas biudujų perteklinis kiekis. Biudujų perteklius susidaro tik tuo atveju, jei nedirba nei vienas iš kogeneratorių, biudujų saugykla pilnai užpildyta. Kogeneratoriuose deginant biudujas į atmosferą išmetami azoto oksidai (NO_x), anglies monoksidas (CO), sieros dioksidas (SO₂) ir lakieji organiniai junginiai (LOJ). Degimo produktai iš kogeneratorių (t.š. 001 ir t.š. 002) išmetami per du šalia stovinčius kaminus. Bioreaktorių su kogeneraciniu įrenginiu - vidaus degimo varikliu - jungia dujų perdavimo linija. Prie vamzdyno sumontuota vandens kondensato gaudyklė. Vamzdynuose susidaręs kondensatas, 36,5 m³/m., surenkamas į talpą ir tiekiamas į skerdyklos nuotekų valyklą.

Biudujos - kuras, priskiriamas prie gaunamų iš atsinaujinančių energijos išteklių. Todėl iš biudujų pagaminta energija traktuojama kaip „žalioji“. Iš biudujų gamybos įrengimų nuolatinių išmetimų į atmosferą nėra. Visi technologiniai procesai uždari. Technologinio proceso metu draudžiamas biudujų kontaktas su aplinkos ore esančiu deguonimi, todėl užfiksavus deguonies patekimą į biudujas dėl nesandarumų įrenginiuose procesas nedelsiant stabdomas.

Eksplatuojant biojėgainę susidaro fermentuota biomasė (32500 t/m.), kurios dalis, apie 18200 m³/m., grąžinama į biudujų gamybos procesą fermentavimui ruošiamo substrato skiedimui, taip taupant gamtos išteklius – vandenį. Likusi biomasės dalis 14300 m³/m. kaupiama esamuose rezervuaruose 1 vnt. 7,0 tūkst. m³ talpos ir 2 vnt. po 4,0 tūkst. m³ talpos. Tręšimo sezono metu fermentuota biomasė pagal sutartis paskleidžiama ŽŪB „Agaro riešutas“ ir kitų vietos žemės ūkio bendrovių dirbamuose laukuose pagal kasmet rengiamą tręšimo planą.

Vanduo biudujų jėgainės reikmėms, apie 7300 m³/m., imamas iš UAB „Agaras“ priklausančios vandenvietės, kurioje įrengti du eksploataciniai gręžiniai. Sunaudojamo vandens apskaitai ties įvadu sumontuotas vandens skaitiklis.

Buitinių nuotekų nesusidaro, nes biudujų jėgainę aptarnaujantis personalas suformuotas iš esamų UAB „Agaras“ skerdyklos darbuotojų išteklių, kurių sunaudojamas vanduo buities reikmėms ir susidarantys nuotekų kiekiai apskaityti UAB „Agaras“ skerdyklos taršos leidime. Gamybinių nuotekų biudujų jėgainės veikloje nesusidaro. Lietaus nuotekos nuo stogų surenkamos lietvamzdžiais ir išleidžiamos be valymo į žalias vejas. Lietaus nuotekos nuo asfaltuotos kelio dangos, apie 2444 m³/m., surenkamos šulinėliuose ir valomos naftos produktų atskirtuve su integruotu smėlio/purvo nusodintuvu. Apvalytos nuotekos nukreipiamos į teritorijos lietaus nuotekų surinkimo sistemą ir yra išleidžiamos į Juodupės upę.

4. Ūkinės veiklos objekto išsidėstymas žemėlapyje (-iuose), schema (-os) su pažymėtais taršos šaltiniais (išleistuvu (-ais)) ir jų koordinatės valstybinėje koordinacių sistemoje.

Biudujų jėgainės išsidėstymas UAB „Agaras“ teritorijoje pateikiamas žemiau.

UAB "Agaras" gaminēs teritorijās planas. M 1:1500

- 1 - skerdykla;
- 2 - skerdyklos katilīnē;
- 3 - skerdyklos sandēlis;
- 4 - skerdyklos buitinēs patalpos;
- 5 - skerdyklos naftos produktū sandēlis;
- 6 - skerdyklos garažai;
- 7 - skerdyklos suskystintū dūgū rezervuārs;
- 8 - skerdyklos furgonū-šaldytuvū plovykla;
- 9 - skerdyklos bandovežū plovykla;
- 10 - skerdyklos īspjaustymo cehas;
- N - bandovežū plovyklos nuotekū nuskaidrintuvas;
- RK - skerdyklos nuotekū valyklos reakcijas kamera;
- FL - skerdyklos nuotekū valyklos flotatori;
- DA - skerdyklos nuotekū valyklos dumblo atskirtuvas;
- BR1, BR2 - bioreaktori;
- 11 - biojēgainēs siurbliņē;
- 12 - biojēgainēs oamvbinēs paskirties patalpos;

- NT1, NT2 - skerdyklos nuotekū valyklos nusodi
- AK - skerdyklos nuotekū valyklos aeruojē
- SAFV, SAF2, SAF3 - skerdyklos nuotekū valyklos smēlio
- FR1 - biojēgainēs fermentuotos biomasēs
- FR2 IR FR3 - biojēgainēs fermentuotos biomasēs
- — — — — paviršinēs (lietaus) nuotekos;
- — — — — dumblass ir nuosēdos īs FL, N, DA īr
- — — — — skystū atliekū linija;

Bioduģū jēgainēs īrenginū īr taršos šaltinū īšmetamū teršalū monitorngo tašķū īšsīdēstymas UAB „Agaras“ gaminējē teritorijojē

II. TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

1 lentelė. Technologinių procesų monitoringo planas.

UAB „Agaras“ biodujų jėgainės veikla neatitinka Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų 4 p. nuostatų, todėl technologinių procesų monitoringas nebus vykdomas.

III. TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ/IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

UAB „Agaras“ biodujų jėgainėje biodujos deginamos kogeneratoriuose 2 vnt. po 400 kW galios. Kogeneratoriuose deginant biodujas į atmosferą išmetami azoto oksidai (NO_x), anglies monoksidas (CO)¹, sieros dioksidas (SO₂). Degimo produktai iš kogeneratorių išmetami per du šalia stovinčius kaminus (t. š. **001** ir **002**). Pagal Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 (LR Aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsak. Nr. D1-244) 16 punktą, iš kurų deginančių įrenginių, kurių nominali šiluminė galia 0,12 MW ir didesnė, bet nesiekia 1 MW, ir kuriuose kurui naudojamas dujinis kuras, išmetamų į aplinkos orą teršalų ribinės vertės laikymasis turi būti patikrintas ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus. Tikrinimas turi būti atliekamas šildymo sezono laikotarpiu.

2 lentelė. Taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringo planas

Nr.	Įrenginio/gamybos pavadinimas	Kontroliuojamas taršos šaltinis*			Teršalai		Matavimų dažnumas	Matavimų metodas**
		Nr.	pavadinimas	koordinatės	pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	400 kW galios kogeneratorius***	001	kaminas	x-6227809 y-541178	azoto oksidai (B) sieros dioksidas (B)	5872 5897	1 kartą per 5 metus	LAND 29-98/M-09 LST EN 14791:2006
2	400 kW galios kogeneratorius	002	kaminas	x-6227810 y-541178	azoto oksidai (B) sieros dioksidas (B)	5872 5897	1 kartą per 5 metus	LAND 29-98/M-09 LST EN 14791:2006

Pastabos:

* Įtraukiami ir tie taršos šaltiniai, kuriuose įrengta nuolat veikianti išmetamų teršalų monitoringo sistema;

**Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo įteisintas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas:

*** Pagal Monitoringo nuostatų 1 priedo 7.2 punktą, esant vienodiems taršos šaltiniams pagal išmetamo teršalo kiekį, matavimus reikia atlikti viename iš jų, kasmet keičiant matavimams pasirinktą šaltinį. Kadangi taršos šaltiniai 001 ir 002 yra vienodi, monitoringas bus vykdomas viename iš jų, kasmet keičiant šaltinį.

3 lentelė. Taršos šaltinių su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo planas.

Nuotekų monitoringas nevykdomas, kadangi įmonei nereikia leidimo nuotekoms išleisti į aplinką.

¹ Pagal LAND 43-2013 anglies monoksidui (CO) ribinės vertės netaikomos.

IV. POVEIKIO APLINKOS KOKYBEI (POVEIKIO APLINKAI) MONITORINGAS

5. Sąlygos, reikalaujančios vykdyti poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringą (pagal šių Nuostatų II skyriaus reikalavimus).

UAB „Agaras“ biodujų jėgainės veikla neatitinka Nuostatų 8 p. reikalavimų, todėl poveikio aplinkos kokybei monitoringas nebus vykdomas ir šis skyrius nepildomas.

V. PAPILDOMA INFORMACIJA

8. Nurodoma papildoma informacija ar dokumentai, kuriuos būtina parengti pagal kitų teisės aktų, reikalaujančių iš ūkio subjektų vykdyti aplinkos monitoringą, reikalavimus.

Papildomų dokumentų rengti nereikia.

9. Nurodomi, kokie Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nuolatinių matavimų rezultatai (pvz.: savaitės, paros, valandos) privalo būti saugomi.

UAB „Agaras“ nevykdo taršos šaltinių išmetamų teršalų monitoringo nuolatinių matavimų.

VI. DUOMENŲ IR ATASKAITŲ TEIKIMO TERMINAI BEI GAVĖJAI

10. Nurodomi duomenų, informacijos ir/ar monitoringo ataskaitų teikimo terminai bei gavėjai.

Taršos šaltinių išmetamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenys saugomi 10 metų, visų matavimų rezultatai, ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo dokumentai – 2 metus, ūkinės veiklos objekto adresu Agaro g. 5, Balandiškių k., Pabiržės sen., 41385 Biržų r. sav.

Ūkio subjektai aplinkos monitoringo duomenis ir informaciją privalo pateikti AAA, kitoms monitoringo programoje nurodytoms institucijoms tokia tvarka:

- taršos šaltinių išmetamų teršalų monitoringo duomenys, nurodyti Nuostatų 3 priede, saugomi ūkio subjekte ir pateikiami AAA ir AAD pareikalavus;
- pagal Nuostatų 4 priede pateiktą formą kalendoriniams metams pasibaigus rengiama ūkio subjektų aplinkos monitoringo ataskaita, kurioje pateikiami monitoringo praėjusių kalendorinių metų Nuostatų 4 priedo II ir III skyriuose nurodyti poveikio aplinkai monitoringo duomenys, šių duomenų analizė ir išvados;
- praėjusių kalendorinių metų monitoringo ataskaita iki kitų metų kovo 1 d. pateikiama AAA per IS „AIVIKS“, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis. Teikiant monitoringo ataskaitą el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis, ataskaita teikiama su lydraščiu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuota elektroninėmis ryšio priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą, nepakeičiamumą ir identifikuoti aplinkos monitoringo ataskaitą teikiantį asmenį.

Monitoringo duomenys yra vieši ir ūkio subjektas turi užtikrinti, kad jie būtų lengvai prieinami visuomenei. Taršos šaltinių išmetamų teršalų monitoringo duomenis (Nuostatų 3 priede nurodyti duomenys), praėjusių kalendorinių metų monitoringo ataskaitą (Nuostatų 4 priede nurodyti duomenys) įmonė skelbia savo internetinėje svetainėje [Tvarumas - kiekviename žingsnyje | Agaras](#). Monitoringo duomenys ir ataskaitos skelbiami Nuostatų 3 ir 4 prieduose nurodyta forma. Nuostatų 3 priede nurodyti duomenys paskelbiami per 30 darbo dienų pasibaigus ataskaitiniams metams, Nuostatų 4 priede nurodyti duomenys ir ataskaitos paskelbiami per 30 darbo dienų nuo monitoringo ataskaitų pateikimo AAA dienos.

Programą parengė:

dr.Jurgita Kazakevičienė tel. +370 614 46707, el.p. info@jkazakeviciene.lt

UAB „Agaras“ generalinis direktorius
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto
asmens pareigos)

(Parašas)

Petras Vainoras
(Vardas ir pavardė)

2026-09-11
(Data)

SUDERINTA

(Monitoringo programą derinančios
institucijos vadovo pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

A.V.